

Lijst met vragen en antwoorden Optimalisatie Onlanden

Deze vragen zijn gesteld tijdens de informatieavonden over de optimalisatie van De Onlanden in februari 2019 in Roderwolde en in maart 2019 in Peize en Hoogkerk/Eelderwolde. In enkele gevallen zijn ongeveer gelijklopende vragen samengevoegd.

Waterberging en klimaatmodellen

1. *Er zijn 2 opties: waterberging of een supergemaal op Lauwersoog. Waarom geen gemaal bij Lauwersoog?*

Ook al zou er op Lauwersoog een supergemaal staan, dan kunnen we het water daar niet zo snel krijgen vanwege de huidige te kleine afmetingen van de aanvoerkanalen. Het beleid vanuit het waterschap is gericht op het principe van vasthouden - bergen - afvoeren. Het vasthouden vindt plaats in het bekensysteem. Door de hermeandering beslaan de beken een grotere oppervlakte en kunnen ze meer water vasthouden. Het bergen gebeurt onder andere in De Onlanden, de Lettelberterbergboezem en straks ook in de bergingsgebieden in het Zuidelijk Westerkwartier. Het afvoeren tenslotte gaat onder andere via de gemalen De Waterwolf (Electra, Lammerburen) en HD Louwes (Zoutkamp).

2. *In de krant stond een kaartje met aandachtsgebied voor de waterberging. Wat zegt dat kaartje?*

Het kaartje met aandachtsgebied geeft aan binnen welk gebied de aanpassingen in de waterberging nodig zijn. Hierbij is ook rekening gehouden met de gebieden die onder directe invloed staan van een verhoging naar 0,15 m boven NAP.

3. *Wordt er ook buiten de begrenzing van de waterberging gekeken naar extra berging?*

Dit doen wij al een aantal jaren in de vorm van uitvoeringsmaatregelen in het kader van beekherstel Peizerdiep, Slokkert en Oostervoortschediep. In deze trits (vasthouden-bergen-afvoeren) past ook het extra bergen van water in De Onlanden als uitvoeringsmaatregel van Droge Voeten 2050. Hierover heeft het AB op 19 december 2018 een besluit genomen. Uitgangspunt voor deze Optimalisatie is dat de extra 5 miljoen m³ water binnen de huidige begrenzing van de waterberging wordt gezocht met de functie natuur/water.

4. *Aan de nieuwe plannen liggen allerlei modellen ten grondslag, waaronder klimaatmodellen. Hoe goed zijn de modellen, welke risico's nemen jullie en hoe betrouwbaar zijn de modellen?*

Het klopt inderdaad dat we gebruik maken van modellen om de extreme situatie én het effect van de voorgestelde maatregel na te bootsen. Wij maken gebruik van een hydrologisch-hydraulisch model van nagenoeg ons gehele beheergebied. Dit model heeft zijn waarde bewezen ten tijde van de hoogwater situatie 2012. Bij het gebruiken van modellen van de werkelijkheid is er sprake van een bepaalde mate van vereenvoudiging waardoor er altijd een risico bestaat dat de opgetreden situatie niet exact overeenkomt met de nagebootste situatie. Daarnaast maken we gebruik van de klimaatscenario's afkomstig van het KNMI en gebaseerd op het wereldwijde klimaatmodellen. Je kunt op voorhand niet alles 100% goed voorspellen, maar je kunt wel de trend naar de toekomst zien. Dit is het beste wat we op dit moment hebben. En dat is de reden dat we dergelijke analyses met vaste regelmaat herhalen met op dat moment de best beschikbare informatie.

5. *Wat is de houdbaarheid van de weerscenario's waar u vanuit gaat?*

Het KNMI levert de klimaatscenario's speciaal voor de waterschappen. We hebben voor het besluit van de maatregel 'Optimalisatie Onlanden' de meest recente scenario's van het KNMI gebruikt (KNMI 2014). Met dit scenario kijken we ver vooruit, tot het jaar 2050. Daar zit een bepaalde onzekerheid in. Daarom komt het KNMI gemiddeld om de 7 jaar met nieuwe klimaatscenario's. Dat betekent in dit geval dat we in 2021 nieuwe klimaatscenario's verwachten. Maar de trend is zichtbaar en de verwachting is niet dat de trend er veel anders uit ziet in de nieuwe scenario's in 2021.

6. *De waterberging is in 2012 aangelegd en op basis van de metingen in 2014 blijken al nieuwe maatregelen nodig. De plannen van nu zijn voor eens in de 100 jaar, blijkt dat straks voor eens in de 20 jaar te zijn?*

De maatregelen zijn erop gericht om een veiligheidsniveau te garanderen voor een situatie die gemiddeld 1x per 100 jaar voorkomt. We proberen daarbij zo ver als mogelijk vooruit te kijken, rekening houdend met de nieuwste klimaatscenario's. We kunnen niet garanderen dat we met deze maatregelen ook volstaan in de toekomst. Daarom beoordelen we met een vaste cyclus van gemiddeld 6 jaar of we nog voldoen én of aanvullende maatregelen nodig zijn. Dat gebeurt met de nieuwste scenario's en gegevens die op dat moment beschikbaar zijn.

7. *Is het Leekstermeer ook meegenomen in de uitwerking van de DV 2050-maatregelen?*

Het Leekstermeer maakt onderdeel uit van ons boezemsysteem. Om die reden is ook het Leekstermeer meegenomen in de maatregelenstudie Droge Voeten 2050. Het maakte onderdeel uit van het gebruikte hydrologische model. Het Leekstermeer maakt echter geen onderdeel uit van de DV 2050-maatregel 'Optimalisatie Onlanden' of van een andere DV 2050-maatregel.

8. *Heeft het Paterswoldsemeer ook een functie bij de waterberging?*

Nee, er is geen enkel verband tussen het Paterswoldsemeer en dit project Optimalisatie van De Onlanden wat in het teken staat van waterveiligheid. Het project Paterswoldsemeer heeft een belangrijke relatie met de KRW (in dit geval verbetering waterkwaliteit). Meer informatie over dat project leest u op onze website.

9. *Wordt De Onlanden ook ingezet om water vast te houden in periodes van droogte?*

Er zijn geen plannen om De Onlanden nu of in de toekomst in te zetten voor het bufferen van water. Daarvoor is ook geen juridische grondslag.

Extreme situaties en inundatie

10. *Wat betekent inundatie precies?*

Inundatie betekent water op het land (of het maaiveld onder water). Inundatie treedt op doordat er zoveel water in de watergangen aanwezig is als gevolg van hevige neerslag, dat het over de oever van de watergang stroomt naar het naastgelegen land.

11. Kloppen de gegevens voor alle percelen op de inundatiekaart?

Wij hebben aan de hand van diverse opmerkingen nog een controle gedaan op de hoogte van het maaiveld in relatie tot de maximale waterstand van 0,15 m boven NAP. Naar aanleiding van die controle hebben we zowel binnen het bergingsgebied maar ook buiten het bergingsgebied (beïnvloedingsgebied) een aantal aanpassingen doorgevoerd. De nieuwe kaart met de inundatie bij een waterstand van 0,15 m boven NAP hebben we op onze website geplaatst.

12. Waarom is in peilvak 0,50 m beneden NAP niet meer inundatie? Daar is nu al een hele grote plas water.

De afgelopen zomer is het peilvak van 0,50 m beneden NAP flink uitgezakt als gevolg van verdamping en onvoldoende wateraanvoer. Inmiddels is deze situatie weer hersteld en is het ondergelopen oppervlak weer toegenomen tot de normale situatie.

13. Als er sprake is van inundatie kan dat voor de vrijlozende landbouwgronden op het Peizerdiep leiden tot opbrengstvermindering, vernatting en schadelijke stoffen. Heeft u hiervoor een definitieve oplossing?

Het waterschap gaat nader onderzoeken wat voor oplossingen hiervoor in aanmerking komen. Het Algemeen Bestuur heeft aangegeven dat als iemand schade lijdt als gevolg van het verhogen van het waterpeil in de berging door inzet van de stuwen, diegene dan een beroep kan doen op de Nadeelcompensatieregeling.

14. De nieuwe plannen concentreren zich op extreme situaties. Zijn de wensen voor het natuurgebied leidend?

Vanuit het waterschap zal in een extreme situatie het belang veiligheid voor de inwoners van het beheergebied centraal staan. Vanuit dit belang zullen we ook de inzet van de waterberging afwegen. Het bergingsgebied heeft planologisch een dubbelfunctie, te weten natuur en waterberging.

15. Hoe kan het dat in Peize extra inundatie ontstaat bij een waterstand van 0,15 m boven NAP? Er is toch geen open verbinding met de berging?

Alleen de vijvers aan de noordkant van Peize staan in open verbinding met de waterberging. Bij een waterstand van 0,15 m boven NAP blijft het water in de vijvers binnen de oevers.

Peilen en waterstanden

16. Is er ook een peilbesluit nodig?

Een peilbesluit is een besluit waarin het streefpeil in een bepaald gebied is vastgelegd. Het streefpeil is het gewenste waterpeil van het oppervlaktewater in rustige weersomstandigheden. Het gaat hier om een situatie met extreme weersomstandigheden die zich op basis van de huidige verwachtingen slechts 1 keer in de 100 jaar zal voordoen. Daarom is er geen sprake van een structurele peilverhoging en is herziening van het huidige peilbesluit niet noodzakelijk.

17. Gaan de stuwen ook in andere dan extreme situaties omhoog?

De verwachting is dat:

- we de stuwen niet vaker dan eens per 10 jaar actief sturen;
- niet vaker dan eens per 25 jaar de huidige maximale waterstand van 0,20 m onder NAP wordt overschreden;
- daarbij 1 x in de 100 jaar de waterstand van 0,15 m boven NAP wordt bereikt.

Aan de hand van een beheerprotocol bepalen we wanneer welke maatregel nodig is bij welke waterstand.

18. Wie beheert de stuwen?

Het waterschap is verantwoordelijk voor de bediening van de toekomstige stuwen.

19. Welke invloed hebben de nieuwe stuwen op de waterstanden in het gebied?

Ons uitgangspunt is dat er in het peilbeheer niets verandert. De vastgestelde streefpeilen blijven gelijk inclusief de bijbehorende dynamiek. We grijpen alleen in op de aangegeven momenten in extreme situaties. Als bijvoorbeeld de terreinbeherende organisaties de waterstand 10 cm hoger willen hebben zullen we de belangen van derden moeten afwegen.

20. Komen er ook maatregelen om te zorgen dat het water er ook snel weer uitgaat?

Bij het ontwerp van de stuwen zullen we hier rekening mee houden. Dit is één van de componenten van legen. Daarnaast zijn neerslag en afvoer van invloed op het legen van de berging.

21. Hoe krijgen in droge tijden de beken voldoende water?

In eerste instantie proberen we de neerslag zolang mogelijk vast te houden. Dit doen we door beken weer te laten hermeanderen. Daarnaast kunnen we water inlaten ten tijde van een droge periode. Dit water is afkomstig vanuit het IJsselmeer en dit kunnen we inlaten bij Gaarkeuken en op twee locaties in het zuiden van ons beheergebied.

22. De capaciteit van het gemaal Sandebuurt en het gemaal in de Rodervaart zal verminderen in capaciteit bij een waterstand van 0,15 m boven NAP. Wat gaat u hiertegen doen?

Bij een waterstand in de berging die hoger wordt van 0,20 m beneden NAP zal inderdaad de capaciteit van het gemaal Sandebuurt teruglopen. We zullen vroegtijdig moeten handelen om de vermindering van de capaciteit te compenseren. Dat kan door bijvoorbeeld een noodbemaling te plaatsen. Dit moet onderdeel worden van het calamiteitenplan van het waterschap.

23. Wat zijn de effecten van de maatregel 'Optimalisatie Onlanden' op de polder achter gemaal Weehorst?

Als blijkt dat de gemaalcapaciteit terugloopt bij de maximale waterstand van 0,15 m boven NAP, zal het waterschap vroegtijdig moeten handelen om de vermindering van de capaciteit te compenseren door bijvoorbeeld het plaatsen van een noodbemaling. Dit moet onderdeel worden van het calamiteitenplan van het waterschap.

24. *Wat is het effect van de waterstand van 0,15 m boven NAP (inclusief verhang) op de percelen ten zuiden van de Horsten?*

Op basis van de overstromingskaart bij een waterstand van 0,15 m boven NAP blijft de inundatie beperkt tot de sloot en slootkanten. (Vraagsteller wil hier graag met de projectleider over in gesprek. Toezegging: projectleider neemt contact op voor een afspraak met vragensteller.)

25. *De Onlandsedijk is nu al onbegaanbaar voor wandelaars vanwege het peil van 0,83 m onder NAP. Kunt u daar iets tegen doen?*

Over deze vraag zullen we contact zoeken met SBB. Staatsbosbeier is namelijk eigenaar en onderhoudsplichtige van de Onlandsedijk. Bij de plannen zal het uitgangspunt zijn dat de Onlandsedijk toegankelijk is bij een waterstand van 0,83 m beneden NAP.

26. *Los van de plannen voor 1x per 100 jaar: tijdens mijn dagelijkse fietstocht door De Onlanden blijkt dat het gebied naar Roderwolde de afgelopen weken wel steeds natter wordt. Het ommetje A7 om de vloeivelden, het zandpad, halverwege Roderwolde en de Onlandse dijk kon altijd op de fiets. Nu niet meer. Hoe kan dat?*

Dit was het gevolg van het tijdelijk verhogen van de waterstand tot een niveau van NAP – 0.70 m (extra water vasthouden) in de extreem droge zomer van 2018. Het waterschap heeft vervolgens verzuimd om de stuw terug te zetten op het oorspronkelijke niveau van NAP –0.83 m. Inmiddels is de stuw wel teruggezet.

27. *Wat is het waterpeil voor de wijk Ter Borch?*

Het zuidelijke deel heeft een vastgesteld streefpeil van 1,35 m onder NAP en het noordelijke deel een vastgesteld streefpeil van 1,63 m onder NAP.

28. *Het water staat in de wijk Ter Borch niet altijd op het vastgestelde peil. Hoe komt dat?*

Als het natter wordt, blijft het vastgestelde streefpeil gelijk. In extreme situaties gaat de waterstand omhoog. We kunnen 11 millimeter per dag verpompen. Als er meer valt dan die 11 mm/dag, zal het water in de sloten stijgen. Maar de wijk wordt bemalen, dus als er minder regen valt dan die 11 mm daalt de waterstand weer naar het streefpeil.

29. *Betekenen de plannen een mogelijke vermindering van de drooglegging?*

Het omringende watersysteem is ingericht met een bepaalde drooglegging (het verschil tussen maaiveld en streefpeil). En aan die situatie doen wij met deze maatregel niks. Dus de plannen betekenen geen vermindering van de drooglegging. Uiteraard zal het verschil tussen maaiveld en waterstand verminderen bij het stijgen van de boezemwaterstand of bij het optrekken van de stuwen in de waterberging naar een max. niveau van 0,15 m boven NAP.

30. *Drooglegging Golfbaan Roden: schouwsloten lopen direct vol. Wordt het door de plannen daar veel vaker natter en hoe vaak is dat?*

We redeneren nu vanaf 0,15 m boven NAP. Dat is alleen in extreme situaties die volgens de huidige verwachtingen 1 x per 100 jaar voorkomen. In dat geval kan het daar natter zijn. We moeten bestuurlijk alle belangen afwegen, van natuur, landbouw, recreatie, etc. Dit komt terug in de m.e.r.-rapportage. Daar kunt u zienswijzen op indienen.

31. *Hoe vaak en hoe lang gaat de waterstand van 0,15 m boven NAP voorkomen?*

De verwachting is dat we de waterberging gemiddeld 1 x per 100 jaar moeten inzetten tot een maximaal niveau van 0,15 m boven NAP. Hoe lang de waterstand op een niveau blijft van 0,15 m boven NAP, is afhankelijk van de situatie op dat moment. Zodra de waterstand op de boezem aan het zakken is, zullen wij de waterbergingsgebied zo snel mogelijk leeg laten lopen. Naar verwachting zal de waterstand binnen 10 dagen weer op streefpeil zijn (indien er geen sprake is van noemenswaardige neerslag).

32. *Welke effecten hebben de plannen voor het gebied buiten de waterberging?*

De maatregel kan in de extreme situatie bij een waterstand van 0,15 m boven NAP mogelijk effecten hebben op de omgeving buiten de waterberging.

Opstuwung van oppervlaktewaterstanden kan lokaal mogelijk tot inundatie leiden buiten de begrenzing van het waterbergingsgebied. We zorgen er in de eerste plaats voor dat we een duidelijk beeld hebben waar mogelijk de inundatie optreedt. Op basis daarvan stellen we in overleg al dan niet compenserende maatregelen voor of gaan we uit van een schaderegeling.

De verwachting is dat de inzet van de waterberging geen invloed heeft op de grondwaterstanden buiten de waterberging. Het betreft een tijdelijke situatie. Bovendien betreft het een extreem natte situatie, waarbij de gronden rondom de waterberging ook verzadigd zullen zijn (grondwaterstanden tot aan maaiveld).

33. *Gaat u de situatie Auf den Brinke nader onderzoeken in verband met noodbemaling en overstroming gebied?*

Ten tijde van de aanleg van het bergingsgebied De Onlanden is voor deze situatie een oplossing gemaakt in de vorm van een schuif en het plaatsen van een noodbemaling. Bij extra inzet van de berging zal deze situatie onderdeel moeten worden van ons aangepaste calamiteitenplan.

Grondwaterstanden

34. *Welke relatie is er tussen grondwaterstanden en de waterberging ten tijde van een extreme situatie?*

Uit langjarig onderzoek (tijdreeksanalyse) van ons peilbuizenmeetnet in en buiten de berging is gebleken dat de inrichting van het waterbergingsgebied geen effect heeft op de grondwaterstanden buiten het waterbergingsgebied, met uitzondering van 1 locatie waar een grondwaterstijging van minder dan 5 cm is gemeten.

35. *Welk effect heeft een hogere grondwaterstand in de waterberging op de grondwaterstand in het gebied eromheen?*

Een van de doelen van de inrichting destijds was om de grondwaterstanden in De Onlanden te verhogen ten behoeve van de natuurontwikkeling. De gekozen variant voor de inrichting is die met het minste effect op de grondwaterstanden buiten het waterbergingsgebied. Bij de inrichting van de waterberging was monitoring van de grondwaterstanden een voorwaarde. Uit de monitoring blijkt dat er geen relatie is tussen de inrichting van de waterberging en de grondwaterstanden buiten de waterberging, op één locatie na. Hier is minder dan 5 cm grondwaterstijging waargenomen als gevolg van de inrichting.

36. Hoever buiten de waterberging wordt de grondwaterstand gemeten?

De buizen die zijn meegenomen in de analyse staan maximaal een kilometer buiten de waterberging. In buizen die verder weg staan, is geen effect meer te verwachten als gevolg van inrichting van De Onlanden.

37. Worden de peilbuizen ook in de toekomst nog uitgelezen?

De peilbuizen worden nog uitgelezen, maar we hebben een antwoord op de oorspronkelijke meetvraag, namelijk: er is geen effect in grondwaterstanden waar te nemen als gevolg van de inrichting van De Onlanden. Ons voornemen is daarom ook een deel van het meetnet op te heffen.

Protocol

38. Komen er criteria voor het bedienen van de automatische stuwen? Of mag u deze straks vrijuit inzetten? Gaat u bijvoorbeeld broedgebied binnen de berging onder water zetten in het belang van agrariërs buiten de berging?

Deze variant gaat uit van een maximale waterstand van 0,15 m boven NAP in extreme situaties. Wij gaan voor die extreme situaties een protocol opstellen, wij gaan niet met de waterstanden spelen. We stellen criteria op, want het komt nauw hoe wij hiermee omgaan. In het dagelijks functioneren verandert er niets. Alleen wanneer zich een extreme situatie voordoet.

Hoogwater is meestal in de winter, niet in het broedseizoen. Maar we kunnen het niet uitsluiten. Dat is afhankelijk van het weer.

39. Hebben particulieren ook invloed op het beheerprotocol?

Het beheerprotocol is een beleidsdocument dat het waterschap zal opstellen en vaststellen. Bij het opstellen houden we zoveel mogelijk rekening met de belangen van terreinbeheerders en omwonenden. Volgens de Algemene Wet Bestuursrecht is op het beheerprotocol geen bezwaar en beroep mogelijk.

Kadeverhoging

40. Hoe gaat u de kaden ophogen?

Dit is afhankelijk van de mate van ophoging. Opties zouden kunnen zijn om taluds aan te passen, grond aan te voeren, grond ter plaatse te winnen, etc. In het te maken bestek naar een toekomstige aannemer zal dit nader worden uitgewerkt.

41. Hebben we als omgeving nog invloed op hoe de kaden worden aangelegd qua vorm en locatie?

Bij de verhoging van de kaden zullen we zoveel als mogelijk aansluiten bij de huidige vorm. Incidenteel kunnen we afwijken de locatie van de geplande of al aangelegde kade.

42. *Heeft het verhogen van de kaden ook effect op de zetting? Wilt u met name aandacht besteden aan kaden op een slechte ondergrond? In de afgelopen zomer 2018 zijn als gevolg van de extreme droogte bepaalde delen van de kade in de Peizermeden behoorlijk en onregelmatig gezakt. Hoe groot is de invloed van de droge zomer 2018 op de kwaliteit en hoogte van de kaden rondom de berging?*

Daar waar een ophoging van meer dan 50 cm gaat plaatsvinden zullen we rekening houden met de aard van de ondergrond. Eind 2017/begin 2018 zijn alle kaden rondom de berging en in het beïnvloedingsgebied opnieuw ingemeten. De invloed van de extreem droge zomer van 2018 is hierin niet meegenomen. Bepaalde stukken kaden in de Peizermeden (Madijk en Weeringsbroeken) zullen we opnieuw gaan inmeten.

43. *Moeten op sommige plekken ook wegen worden opgehoogd?*

Daar waar een weg samenvalt met een op te hogen kade zal de weg mogelijk worden opgehoogd of zullen we ter plaatse kijken naar alternatieven.

44. *Wat is de invloed van het inzakken van de bodem in de waterberging?*

Het zakken van de bodem in de berging zelf is zeer onwaarschijnlijk omdat na realisatie van De Onlanden de peilen behoorlijk zijn verhoogd ten opzichte van het oorspronkelijke landbouwkundige peil.

45. *Wat maakt dat de kaden onregelmatig zakken?*

Dat is sterk afhankelijk van de ondergrond en het eventueel uitzakken van de grondwaterstand. Bij een dik veenpakket als ondergrond is het risico van verzakking groter bij een natuurlijke verlaging van de grondwaterstand als gevolg van extreme droogte (2018).

46. *Wat heeft het voor zin om een kering op te hogen als er via een duiker een open verbinding is met het Peizerdiep? Dan werkt het als communicerende vaten.*

Wanneer een kade geen kerende functie heeft, bijvoorbeeld wanneer er vrij afstromende gronden achter liggen, zullen we de kade niet ophogen.

47. *Wordt de dijk aan de oostzijde van het Leekstermeer straks een kleine zeedijk?*

De kade nabij het Leekstermeer zal worden opgehoogd tot een vaste hoogte van NAP + 0.65 m (dus eerst met een overhoogte). De insteek is om de kade aan te leggen met flauwe taluds om zoveel als mogelijk aan te sluiten bij de omgeving. De inzet is om de ophoging en de verbreding zoveel als mogelijk landinwaarts aan te leggen.

48. *Wat gebeurt er met de 2 drempels nabij het Leekstermeer?*

Deze worden vervangen door geautomatiseerde beweegbare stuwen en vispassages. Voor de noordelijke slenk zal de kanoroute in stand worden gehouden.

49. *Bij de aanleg van de waterberging is rekening gehouden met transportleidingen van de nutsbedrijven. Hoe gaat u hiermee om in de nieuwe plannen?*

Er moet nog overleg plaatsvinden met Tennet en de Gasunie. De hoogte van de toegangswegen naar de Tennet-plateau's en de kruising van de gasleidingen met onze kaden en afsluitpunten moeten nog worden ingemeten.

50. *Gaat u de kade van de Schipsloot ook ophogen? Komen er dan ook weer zoveel vrachtwagens door het dorp Roderwolde?*

Langs de Schipsloot is sprake van een lichte ophoging van de kade. De manier waarop we dit gaan doen moeten we nog verder uitwerken. Indien er sprake is van vrachtwagenbewegingen als gevolg van aanvoer van grond per as zullen we dit vooraf met het dorp bespreken.

51. *Wordt de kade van het Groot Waal lokaal opgehoogd?*

Dit komt aan de orde tijdens een gesprek met de "Stichting Groot Waal". De stichting neemt het initiatief om samen met SBB een gesprek aan te gaan met de projectleider van het waterschap.

52. *Wordt de kade nabij Kleibosch ook ingemeten?*

De kade nabij Kleibosch zullen we opnieuw laten inmeten.

53. *Wat betekenen de rode (asfalt) en blauwe (beton) lijnen op de kaart met 'ophogen'. Moeten deze trajecten ook opgehoogd worden?*

In principe moet hier opgehoogd worden. We zullen nog een extra meting laten doen voor deze trajecten aangezien er twijfel is over juistheid van locatie.

Procedures

54. *Wanneer kan een zienswijze worden ingediend en heeft dit zin?*

Een zienswijze kan worden ingediend tegen de bekendmaking van het 'reikwijdte en detailniveau' van de m.e.r., en tegen het ontwerp-projectplan Waterwet zoals deze samen met de uiteindelijke m.e.r. ter inzage zal worden gelegd. Door het indienen van een zienswijze wordt bereikt dat vroegtijdig rekening kan worden gehouden met belangen die u naar voren brengt. Het indienen van een zienswijze is soms ook een vereiste voor het indienen van bezwaar.

55. *Wanneer hebben we de mogelijkheid om bezwaar te maken?*

Het maken van bezwaar kan gedurende zes weken nadat het projectplan Waterwet definitief is vastgesteld en bekendgemaakt.

56. *Heeft waterschap een pot geld gereserveerd voor schaderegeling binnen het budget van dit project?*

Er is geen speciale schaderegeling of schadereservering voor dit project. Op voorhand wordt de kans op schade niet groot geacht. Indien zich onverhoopt toch schade voordoet welke naar uw mening het gevolg is van dit project, kunt u nadeelcompensatie vorderen op grond van de Verordening Nadeelcompensatie van het waterschap.

57. Is voor de plannen een bestemmingsplanwijziging nodig?

De bestemmingsplannen Buitengebied van de gemeente Noordenveld en Tynaarlo zullen beiden gewijzigd moeten worden nu de bestemming 'waterberging' in beide bestemmingsplannen is gerelateerd aan het inrichtingsplan waterberging-natuur Roden-Norg (2007) en/of het inrichtingsplan Herinrichting Peize (2008) en/of het Herziening Facetbestemmingsplan Waterberging en Natuurontwikkeling Roden-Norg (2012), en de optimalisatiemaatregelen deze plannen te buiten gaan.

58. Is voor de plannen een m.e.r.-rapportage nodig?

Voor de wijziging van de bestemmingsplannen zal een zogenaamde 'plan-m.e.r.' worden opgesteld en voor het projectplan Waterwet een zogenaamde 'project-m.e.r.'. Beide kunnen worden gecombineerd in één rapport nu zij voor dezelfde activiteiten worden opgesteld.

59. Is er voor een ontheffing o.g.v. de Wet Natuurbescherming een m.e.r.-rapportage nodig?

Voor een ontheffing of een vergunning is geen m.e.r. nodig. Wel kunnen er aan een ontheffing voorwaarden worden gesteld.

Natuur

60. Wat is de visie ten aanzien van natuurontwikkeling in relatie tot de waterberging? Komt er in de toekomst geen bos? En hoe gaan jullie daar als waterschap mee om?

De terreinbeheerders Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer zijn verantwoordelijk voor de natuurontwikkeling in het gebied De Onlanden. De natuurontwikkeling mag niet strijdig zijn met de huidige dubbelfunctie waterberging/natuur. Beide functies moeten in dit geval tot hun recht komen.

61. Hoe ziet het natuurgebied er straks uit? Hoe zien de modellen eruit?

Er is geen terreinbeheerder aanwezig die hierop een direct antwoord kan geven. Duidelijk mag zijn dat de ontwikkeling van de natuur de functie waterberging niet in de weg mag staan.

62. Ik ben verbaasd dat er geen mensen van SBB en Natuurmonumenten aanwezig zijn. Hebben jullie deze wel uitgenodigd?

We hebben deze instanties persoonlijk uitgenodigd.

63. Wat gaat het waterschap doen bij inzet van de berging in het broedseizoen?

De kans op hoogwater is het grootst in de maanden november, december, januari en februari. Inzet in de overige maanden is minder waarschijnlijk. Maar indien de waterveiligheid in het geding komt, zal het waterschap bepalen wanneer het gebied wordt ingezet naar een niveau hoger dan 0,20 m onder NAP. Mogelijk moeten we compenserende maatregelen nemen ter bescherming van bepaalde diersoorten. Dit zullen we nader laten onderzoeken.

64. Kunnen we extra ganzendruk verwachten door de nieuwe plannen?

De verwachting is dat er geen sprake zal zijn van extra ganzendruk. Reden daarvoor is dat er incidenteel sprake zal zijn van een verhoging van de waterstand gedurende een korte periode. Er is dus geen sprake van een permanent verhoogde waterstand ten opzichte van de huidige situatie.

65. Is de lijst met soorten in de powerpointpresentatie volledig?

Er kunnen meer soorten zijn dan we in de presentatie hebben aangegeven. De volledige lijst staat in het rapport van Altenburg en Wymenga. Dat rapport staat op onze webpagina van de optimalisatie van De Onlanden.

66. De Grote Modderkruiper is genoemd in het onderzoeksrapport, evenals de risico's. Beide komen niet voor in het verslag van de vergadering van het algemeen bestuur van het waterschap van 19 december 2018. Hoe kan dit en is aanpassing nodig?

In de studie van Altenburg en Wymenga wordt aangegeven dat er mogelijke negatieve effecten kunnen zijn voor de Grote Modderkruiper door predatie bij langdurige inundatie. Na overleg met de provincie Drenthe (bevoegd gezag) wordt bepaald of een ontheffing op grond van de Wet Natuurbescherming noodzakelijk is. Het rapport van A en W is als bijlage bij een voorstel meegestuurd naar het algemeen bestuur. Op basis van dit voorstel met bijlagen heeft het algemeen bestuur op 19 december 2018 gekozen voor de variant 0,15 m boven NAP bij een situatie van 1 x 100 jaar als onderdeel van de Droge Voeten maatregelen voor het beheergebied van Noorderzijvest. Het verslag van de AB-vergadering is met name van belang omdat daarin staat dat het algemeen bestuur heeft besloten akkoord te gaan met het voorstel. Aanpassing van het verslag is daarom niet nodig.

67. Komt de rapportage muggen ook beschikbaar en wordt deze openbaar?

Deze komt beschikbaar na behandeling en goedkeuring door ons dagelijks bestuur. De verwachting is dat dit rond de zomervakantie 2019 zal zijn. Wij zullen hier melding van maken in onze nieuwsbrief.

68. We hebben muskusratten en ratten gezien bij Ter Borch. Kunt u daar iets aan doen?

Muskusratten kunt u digitaal melden bij het waterschap. Op onze website vindt u hoe u dit kunt doen: <https://formulieren.noorderzijvest.nl/form/melden-muskusrat>
U kunt dit uiteraard ook telefonisch melden via ons algemeen nummer 050-3048911.

69. Heeft u zicht op de aantallen muskusratten en beverratten die gevangen worden in De Onlanden?

Tot op heden zijn nog geen beverratten gevangen in De Onlanden. In 2018 zijn ongeveer 80 muskusratten gevangen. Er is sprake van een neergaande trend.

Overig divers

70. De plannen gaan uit van 1 x per 100 jaar. Wat kost dit project?

De totale kosten van de Optimalisatie Onlanden zijn geraamd op een bedrag van 7,4 miljoen inclusief voorbereiding en uitvoering.

71. Wat is de planning van het project?

Het doorlopen van de procedures is naar verwachting aan het eind van dit jaar afgerond. De uitkomsten en de eventuele financiële consequenties hiervan zullen we voorleggen aan ons algemeen bestuur. Dat moet hierover een besluit nemen indien de kosten hoger worden dan het beschikbaar gestelde krediet. Na akkoord van het algemeen bestuur werken we de plannen verder uit naar een bestek. De verwachting is dat we in 2020 kunnen starten met de eerste werkzaamheden.

72. Wanneer start u met de uitvoering en hoe gaat u dit organiseren?

Naar alle waarschijnlijkheid kunnen we in 2020 starten met de uitvoering. Waarschijnlijk zullen eerst de vaste drempels worden vervangen door geautomatiseerde beweegbare stuwen met een vispassage. In 2021 en 2022 zullen de kaden worden opgehoogd met bijkomende werkzaamheden. Door middel van de nieuwsbrief zullen we u op de hoogte houden van de verdere planning van procedures en uitvoering.

73. Bij de stuwen die worden aangepast zijn nu kano-aanlegplaatsen boven en beneden de stuw, zodat je je kano eruit kunt halen en over de stuw kunt tillen. Kunnen de aanlegplaatsen worden meegenomen in de plannen voor aanpassing van de stuwen?

Uitgangspunt bij de vervanging van de vaste drempels door beweegbare stuwen (3 stuks) is dat we voor de noordelijke slenk de kanovoorzieningen in stand houden. Wanneer door het aanbrengen van de beweegbare stuw de bestaande kanovoorzieningen moeten worden aangepast, zullen we dit meenemen in de werkzaamheden. Bij de vervanging van de overige drempels is een kanovoorziening niet aan de orde aangezien dit geen kanoroute is.

74. Namens Dorpsbelangen Roderwolde: de paardenritten die in het gebied waren zijn verdwenen. Zijn er mogelijkheden voor de aanleg van ruiterspaden? Kunnen we in gesprek hierover?

Vanuit het project Optimalisatie Onlanden is het standpunt van het waterschap dat de kaden in het algemeen en specifiek rondom de waterberging niet gebruikt mogen worden door ruiters. Dat is vanwege de veiligheid van de kaden. Dit geldt ook voor de schouwpaden langs hoofdwatertangen buiten de waterberging. We gaan de wens vanuit het dorp Roderwolde nogmaals bespreken met de gemeente Noordenveld.

75. Hoe gaat het waterschap om met mensen die in De Onlanden wonen. Worden die apart bezocht?

Zowel mensen binnen als buiten de berging worden niet apart bezocht tenzij zij verzoeken om een nader gesprek met het waterschap danwel de projectleider. Informatie zal met name plaatsvinden via de nieuwsbrief en onze website.

76. Komen er nog vaker info-avonden voor dit gebied?

Op dit moment hebben wij hierover nog geen standpunt ingenomen. Dit zal mee afhangen van de verdere ontwikkelingen in het proces van MER en projectplan Waterwet. We zullen vooral communiceren via het regelmatig uitbrengen van een digitale nieuwsbrief en nieuws op onze website.